

Försiktig skärpning av energikraven i BBR

Bra att Boverket skärper energikraven till 2015, men med för lite. Det menar Sveriges Centrum för Nollenergihus i en kommentar till Boverkets utredning "Skärpta energihushållningskrav". Utredningsunderlaget visar att kraven kunde lagts på passivhusnivå redan nu.

För att balansera regeringens förslag att stoppa kommunala energikrav skickades en beställning i januari till Boverket att nuvarande energikrav ska skärpas vid årsskiftet 2015. Boverkets förslag presenterades den 27 maj och underlagsrapporten finns nu publicerad. Förslaget innebär i princip en skärpning för lokaler och flerbostadshus med 10% både för icke elvärmda och elvärmda byggnader, vilket för klimatzon III ger ett energikrav på 80 respektive 50 kWh/m². Därtill skapas en fjärde klimatzon (IV) bestående av kommunerna i södra och västra Sverige där kraven skärps med ytterligare ca 10%. För småhus sker ingen skärpning utom för småhus i klimatzon IV. Mer om förslaget finns på Boverkets hemsida.

Parallellt arbetar Boverket med en större, mer förutsättningslös, utredning om energikravens struktur och metodik som ska vara klar först nästa år.

I den presenterade utredningen tillämpas olika metodangrepp. Den första gör tyvärr om en del av misstagen från tidigare utredning "Kostnadsoptimala energikrav" genom att välja ekonomiskt tveksamma teknikåtgärder. För flerbostadshus väljs ett bättre ventilationsaggregat där verkningsgraden höjs med åtgärden från 63 till 70 procent. Att man inte valt 85 procent eller mer motiverades på Boverkets presentation med att "det inte behövdes för att nå målet 10 procent lägre energianvändning". Det innebär att man låter förlusterna vara mer än dubbelt så höga mot vad som annars anses ekonomiskt inom byggbranschen. Därmed halveras besparingsintäkten. Med ett bättre valt ventilationsaggregat och en tätare konstruktion skulle man kunnat visa att nivån 70 kWh/m², i stället för valda 80 kWh/m², också är ekonomisk. Därtill testas också en fönsteråtgärd, dvs ett fönster väljs med passivhusprestanda (0,8 istället för 1,1), vilket ännu är något svårt att motivera om inte andra systemvinster eller komfortvinster erhålls samtidigt.

Den andra metoden som valts är mer intressant och utgår från två passivhusprojekt där de sista åtgärderna "skalas av" i kostnadsanalysen. Vad utredningen missat är systemkonsekvensen. Med större värmeförluster krävs kompletterande radiatorsystem för ca 30.000 per lägenhet (ref 1.) som de två passivhusprojekten klarat sig utan. Med denna systemkonsekvens halveras merkostnaden för åtgärderna och bägge passivhusexemplen visar då lönsamhet. Så den verkliga slutsatsen av Boverkets utredning borde varit att den kostnadseffektiva energiprestandanivån är på passivhusnivå. En slutsats som också gällt för andra passivhusprojekt och som haft en merkostnad relativt normbyggande på enbart 0,5 procent (ref 2).

Den tredje metoden att studera utfallet från energideklarationerna är tveksam. Vilka slutsatser kan man dra utan mer kunskap om de olika projekten? Det är ett stort material som hanterats och utan tid för kontroll av mätvärden och grundligare analys ger det inga trovärdiga siffror. Möjligen kan avvikelserna som anges indikera behovet av bättre kunskap och styrning inom entreprenaderna när företagen nu ställer om till mer energieffektivt byggande. Flera större entreprenadföretag anger att det är en kunskapsresa att bygga energieffektivt och att man lärt sig mycket från tidigare passivhusprojekt när man bygger nästa (ref 3). En diskussion om hur dessa "lärokostnader" kan minimeras hade därför varit på plats.

Redan nu kan vi alltså peka ut passivhusnivån som ekonomisk, men att det behövs kompletterande statliga insatser för att sprida kunskap och metoder för kvalitetssäkring av byggprojekten.

För små byggnader, inte bara småhus, krävs kompletterande analyser och sannolikt fler utvecklingsinsatser innan den riktigt låga energianvändningsnivån är helt självklar. Här behövs en analys och en diskussion kring hur utvecklingen bäst drivs fram för dessa mindre byggnader.

Boverkets utredning är en indikation på en annan problemställning. Regeringen måste avsätta mer resurser för denna typ av analysarbete som Boverket med kort framförhållning inte rimligen kan prestera med den kvalitet som krävs för så här viktiga frågor. Det skulle krävas en kompetensutveckling och löpande analysarbete kring dessa frågor knutet till lämplig högskolemiljö för byggtekniska frågor, dvs en kontinuerlig forskning och som kan försörja politiken med svar när frågor ställs.

Referenser

1. Byggvestas uppgifter i presentation på SCNs work-shop om merkostnader, <http://adobeconnect.skf.se/p7jivmpjvi0/?launcher=false&fcsContent=true&pbMode=normal>
2. Verifierat passivhus – kv Fridhem, , www.nollhus.se/rapporter
3. Länkar till videoföredrag om merkostnader, www.nollhus.se/rapporter
4. Granskning av Boverkets rapport "Optimala kostnader", www.nollhus.se/rapporter
5. Granskning Boverkets rapport 2011-33, www.nollhus.se/rapporter